

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nonii Marcelli Saiae A Roccha Gloriosa in septem Daudicos Psalmos pœnitentiales vulgò appellatos Oratoriæ Paraphrases

Saia, Nonio Marcello

Parisiis, 1558

In Secvndvm Poenitentialem Psalmum Oratoria Paraphrasis 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31647

*confusionem: & hæc omnia sicut valde
velociter, quoniam quando de iudicio
separari nimis visi fuerint, & pax, &
securitas dixerint ipsasq; esse putave-
rint, tunc eis repentinus superueniet
interitus.*

IN SECUNDUM
POENITENTIALEM
Psalmum Oratoria
Paraphrasis 2.

*Domine Iesu Christe qui
culpa offenderis, & pœni-
tencia placaris, tu magister
optime, qui interiùs docens
cordium illuminator es, da mihi intelle-
ctum, & lumen placabile excecatoque
cordi, & tenebroso intellectui meo con-
cede, ut per pœnitentiam piè, benignèq;
mihi ignoscatur, & culpa mea, offen-
sæque tua taliter ignoscendo deleatur
ut de*

ut de illorum valeam esse numero de
quibus per prophetam tuum Davidem
decantatur,

^a Beati quorum remissa sunt ini-
quitates, & quorum tecta sunt
peccata. O me beatum si à te domine
remissa sunt iniquitates meae, ita ut
mihi indebitam dones gratiam, cui iu-
stè potes debitam reddere pœnam, ò ite-
rum me beatum inquam si tecta sunt
peccata mea: quomodo tecta? non ita
tanquam in me sint, & uiuant, non ita
tanquam abscondita maneant, sed ut
tu Deus ea non videas, & aeternaliter
minimè punias. Te enim peccata vide-
re quid aliud est quam peccata punire?
sicut scriptum est, Auerte faciem tuã
à peccatis meis. Tu ergo ea peccata non
vides, sed ab eis faciem auertis, quæ
non animaduertis nec punis. Tu ea non
agnoscis, quibus ignoscis, tu ea tegis per
gratiam, quæ non imputas ad pœnam.

Psalm. 31.

Rom. 4.

a Tunc enim

Deus homini

peccatū dimit

tit cum homo

sibi ipsi suorum

operum sua

uitate illectus

peccata non

remittit non

ignoscit, & nõ

tegit, sed ex

corde atq; a

nimo, nedum

ore quidem,

aut ex more

confitetur se

nihil aliud esse,

quàm pec-

catum maxie

mum, & ini-

quitate, vna

de bene sequi-

tur in textu,

Nec est in

spiritu eius

dolus,

B 3 Ideo

Ideo rectè subditur, Beatus vir cui non imputauit dominus peccatū.

b Quā multū sunt qui cū Dei spiritu ac dono aliquo perlustrati se ipsos medullitus agnoscunt, conātur tamē sibi persuadere se bonos esse, & iustos, dum interim miserimē latentem dolum in spiritu aut non sentiunt, aut non sentire, cū sentiant, arbitrantur, & sic fucum mentis & sibi imposturam imponunt, & dolus in spiritu eorum est.

Sed cui non imputat? certè ei cui peccatum ignoscit. Sed cui ignoscit? qui suū cognoscit peccatum, & agnitum non defendit: sed confitendo ab eo se abstinēt nec meritum suum sibi sed Dei gratia attribuit, de quo dicitur, Nec^b est in spiritu eius dolus, nec in ore eius, quia se cum sit peccator accusat, & corde tenet quod ore fatetur, Dolus enim est si quis peccator se iustum prædicet: qui verò sui accusator est dolo caret, cuius conditionis Publicanus ille humilis, & sui accusator erat qui dicebat, Propitius esto Deus mihi peccatori. Quare cōcinnè sequitur, Quo-

c Ab ignorantia quippè nostri nostrumq; iniquitatum, ac scelerum interiorum obliuio-

niam tacui inueterauerunt ossa mea, dum clamarē tota die. Quia tacui, quod tacendum minimè erat, peccatorum scilicet confessionem, inueterauerunt ossa mea, id est, defecit interior

rrior

rior fortitudo animæ meæ, non tantum naturalis, sed infusa, & acquisita, Dū clamare tota die, dicēdo quæ minime dicēda erant, & meritorū iactantiam preferendo: è contrario verò si peccata clamassem, & merita tacuisse robusta quidē, & firma facta esset virtus mea.

Tacui ergo undè proficerē, & clamaui undè deficerē: tacui peccatorum confessionem, & de illis non habui contritionē & clamaui meritorū presumptionē: sana mēbra medico ostendebā, vulnerata verò taciturnitate detegebā: quare non sanatus, sed sauciatus extiti, id est in peccatorum meorum vetustate reman-

si: per culpæ enim meæ confessionem, tuæ novitatem gratiæ minime quesivi, & ideo, Quoniã die, ac nocte gravata est super me manus tua conuersus sum in ærumna mea dum configitur spina. ^d O domine ô pie medice qui percutiendo sanas, manus

ne, vacillãtia consilia, doli, & mentis inconstãtia, infirmitas, & ægritudo procedunt, & ex consequenti tyrannica occupatio succedit.

^d Qui sanè sapiunt cū in mente sui primum peccata veniunt, ac mox pene illis debite veluti spina aliqua acutiori iuditii stimulo compungi solent.

B 4 enim

enim tua, & vindicta tua assidue die,
 ac nocte grauata est super me ad humiliandum me superbum peccata tacentem, & merita iactantem: quare conuersus sum in æruina mea, id est in mea miseria, itaque me conuertens ad me ipsum cognoui me miserum, Dum configitur spina, id est dum mea compungitur conscientia. Sicut enim spina dorsi sursum hominem erigit, sic ratio, & conscientia spiritum ad terrena prius curuatum ad superna consurgentem dirigit, hic igitur de culpa mea compunctus, & ut peccator humiliatus aio, Delictum meum cognitum tibi feci, & iniustitiam meam non abscondi, Merito quidem delictum meum, quia facienda omisi, & iniustitiam meam, quoniam non facienda commisi, tibi confitendo aperui, & detexti, ut tu domine tua misericordia tegeres. Vnde bene sequitur, Dixi proprio

e Nunquam
 se tutum arbis
 tratur vir sapiens & qui
 probè se norit,
 sed quemadmodum
 modum continuo peccatore
 non ignorat:
 ita continuo peccatum suum
 coram summo iudice detegit.

prio ore & non per alium, & corde sine dolo, Cōfitebor aduersum me iniustitiam meam domino, f & tu

remisisti impietatem peccati mei. O magna utilitas confessionis peccati ex qua maxima sequitur benignitas mi

serantis Dei. Ad solum nanque confitendi propositum remittitur peccatum, & non alium accusando. Et tu statim,

& non alius remisisti impietatem peccati mei, quia quod peto meum est, quod autem à peccato resurgo hoc tuum est.

Absit ergo à me ut peccatum meum tibi imputem, & hoc Deus voluit dicam, hoc fatum, hoc stellarum constellationes me ad perpetrandum compulerunt asseram. Hoc enim iniustitiam meam aduersum me confiteri minime esset: imò potius aduersum te, & te summum bonum de malitia accusare: dicā ergo, Domine miserere mei, sana animam meam quia peccaui tibi.

Et ne

f Vnum māximè à nobis requirit Deus: ut nos à plāta ad verticē non aliud esse nisi struma peccati confiteamur, hoc enim summe perfectionis est.

Et ne peccati remissionem paruum, ac minimum à Deo donum esse putetur, sed magnum pijs precibus exposcendum statim subiungo, Pro hac orabit ad te omnis sanctus in tempore oportuno.

g Tunc enim cum homo suū agnoscit peccatum: tempus est miserendi, tempus gratiae, atque ad subueniendum animae sub peccatorum onere laboranti opportunum.

Omnis enim sanctus, id est per peccati remissionem sanctificatus, pro hac orabit ad te remissione. Omnis namque sanctus tuae auxilio gratiae, & remissionis grauitate indiget. Sed quando orabit ad te? in tempore oportuno, id est in tempore huius mortalis vitae in qua optimum, & opportunum remissionis tempus est. Nam post eam tempus retributionis erit. Vel in tempore oportuno, id est in tempore gratiae per Christum tuum verum & unicum filium nostrumque seruatores reuelata, de quo bene Apostolus dicebat, Quando venit plenitudo temporis misit Deus filium suum factum sub lege, ut eos qui sub lege erant redime-

Paulus

dimeret. Sed licet in tempore oportuno omnis sanctus oret, tamen In dilu-
uio aquarum multarum ad eum
non approximabunt. Non enim
sanctorum oratio eos eripit, qui per ob-
stinatam, ac inueteratam absorbentur
consuetudinem in diluuium aquarum mul-
tarum, hoc est in affluetium carnalium
deliciarum multitudine, sicut voluptuosi,
vel in diuersorum errorum, & sectarum
varietate, veluti haeretici, aut in varia-
rum doctrinarum multiplicitate, ut sunt
philosophi, seu in fatalium superstitio-
num vanitate, ut sunt Astronomi, qui
fatali necessitati, aut caelesti fortuna
omnia necessario attribuunt, vel cere-
monialium obseruantiarum nimia cu-
riositate sicuti Iudaei, qui antiquis ob-
seruantijs carnaliter intellectis huma-
nam contribuunt salutem, Hi, inquam,
omnes in huiusmodi profundo aquarum
multarum diluuium profusi ad eum non
appro-

approximabunt, quoniam hæ aquæ di-
 uerse sunt, amaræq; & à fonte vera,
 & dulcis aquæ hoc est à Christo, qui est
 fons viuus, & pura veritatis remota.
 Quid ergo factururus sum domine, ut ab
 hoc tam periculoso aquarum multarum
 diluuiò effugiam, & ad te proximè?
 Certè (te docente) scio quòd propè est
 dominus omnibus inuocantibus eum,
 inuocantibus eum in veritate, ideò non
 solùm corporis voce sed in veritate cor-
 dis se humiliantis, & de se nihil præsu-
 mentis, ac nihil potentia suæ tribuentis
 te cum pietate inuoco, & dico, Tu es
 refugium meum à tribulatione quæ
 circundedit me ^b. Tu ergo exulta-
 tio mea erue me à circundantibus
 me, ostendendo viam rectam, & ve-
 ram, qua ab aquarum diluuiò multa-
 rum & à circundantium me malorum
 periculo eripiar. Scio etenim domine
 quia sperantes in te non deseris, quia
 ergo

h Quando
 res admodum
 perditæ, ac
 desperatè vi-
 detur, tum ad-
 est benignis-
 simus Domi-
 nus, & cum
 non speratur
 apparet.

ergo in te speravi in hac spe gaudeo, à
 teque consolatus te dicentem audio,
 Intellectum tibi dabo: id est faciã ⁱ Maximopea
 ut cognoscas bonum & malum, & sic ^{re cauendum}
 ab hostium insidijs liberaberis, Et in- ^{est nè cum di-}
 struam te in via hac qua gradieris, ^{uinatum re-}
 patefaciendo tibi præcepta mea, qua ti- ^{rum contem-}
 bi via erunt ad salutem: & ne quis noceat ^{plationi incu-}
 mihi subiungendo asseris, Firmabo su- ^{bimus, aliun-}
 per te oculos meos, id est mea pro- ^{ductore, eru-}
 uidentia efficiam ut in via dirigantur ^{ditorumque ef-}
 oculi tui, & tui ipsius curam geram. Sic ^{flagitemus,}
 igitur dato mihi intellectum ipsoque insti- ^{quam Deum}
 tuto, & in te firmato conuertam me hu- ^{qui intellectu}
 milem ad superbos, & obstinatos, atque ^{dat inuocan-}
 stolidos, & ignaros ipsosque erudiens cum ^{tibus cum.}
 humilitate dicam, Nolite fieri sicut ^k Amor ad
 equus, & mulus ^k in quibus non ^{Deo obediens}
 est intellectus, per equum superbi ere- ^{dum homines}
 ctæ ceruice peccataque sua defendentes ^{trahere de-}
 significantur, per mulum verò stolidi ^{bet, & non ti-}
 peccatorum onera sine discretione por- ^{mor, terror, &}
 tantes ^{mine quibus}
^{solent à malis}
^{compesci com-}
^{plures veluti}
^{equos, & mu-}
^{los lupatis, &}
^{freno, ad obe-}
^{diendum do-}
^{minis suis com-}
^{pellunt cerni-}
^{mus.}

tantes designantur: ij ergo si non corri-
 gantur sed similes brutis quibus non est
 intellectus fieri velint. Tu domine, In
 chamo, & freno maxillas eorum
 constringe, qui non approximant
 ad te, Si enim non conuertantur, & ad
 te non approximant per pœnitentiam,
 dignum est ut à te per pœnam corri-
 gantur, & constringantur. Quare sicut
 equus per frenum, & mulus per cha-
 mum artentur, & maiori, ac minori
 tribulatione iuxta culpæ exigentiam
 confringantur. Si verò chamo, & fre-
 no minimè domentur, digniori flagello
 dignum est ut castigentur, quare sequi-
 tur, Multa flagella peccatorum^l, il-
 lorum inquam peccatorum qui obstina-
 ti sunt multa flagella sunt, & in præ-
 senti vita, pariter & in futura. Spe-
 rantem autem in domino miseri-
 cordia circundabit^m, Nec immeri-
 tò, in tua enim diuina misericordia spe-
 rantem,

l Omnes cum
 nascimur &
 turpiter, &
 crebro in pec-
 cata labimur
 & ob id mul-
 tis flagellis ca-
 gemus.

m Qui sub
 pœnarū acer-
 bitate verè
 ex corde resis-

rantem, & non in mea magna iustitia Piscit, ad Deū
q; conuertitur
procul dubio
misericordiā
consequitur.
circumquaque vallabit diuina mise-
ricordia ne aliqua mihi ex parte obesse
possit diaboli malitia. Magna igitur
domine, magna inquam letitia, magna
exultatio, magna que gloria est speran-
tibus in te, adeo quod eis bene dici po-
test propheticum illud, Lætamini in
domino & exultate iusti", & glo- n Emundato
dus est anis
mus & à ma-
larum cogita-
tionum spinis
repurgandus
vt in domino
letetur, &
exultet: laus
enim in ore
peccatoris spe-
ciosa à Deo
minimè repua-
tatur.
riamini omnes recti corde. Qui
sunt iusti? qui recti corde? hi quidem,
qui non in se sed in domino sperant,
& non suae sed diuinae se conformant
voluntati. Quod quidem Christus
docuit dicens, Non sicut ego volo
sed sicut tu vis. Ostendens in capi-
te quid in membris futurum esse de-
beret. Hi ergo non in se sed in domi-
no letantur, exultant tandemque glo-
riantur: letantur quidem tacita sua-
uitate gaudentes, exultant eximio
cum gaudio feruentes, & foris quid
inte-

interius habeant ostendentes, & tandem feruore charitatis extra se in te Deum transeuntes gloriantur. O utinam domine, ô utinam sic detur mihi non in me sed in te letari, exultare, & gloriari, ut sic humiliatus capiti me conformans veraciter efficiar

membrum CHRISTI,

qui tecum sine fine

viuit & regnat

in secula se-

culorum.

Amen.

IN TER-